

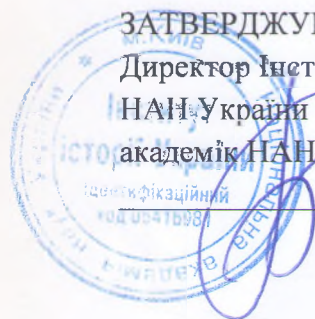
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради Інституту
«28» травня 2026 р., протокол № 4

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту історії України
НАН України
академік НАН України

Валерій СМОЛІЙ

ПОЛОЖЕННЯ

**про рейтингування науково-педагогічних працівників
Інституту історії України Національної академії наук України**

Введено в дію наказом
№ 21-од від «28» травня 2026 р.

Київ-2026

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено з метою визначення критеріїв, методики та процедури оцінювання результативності викладацької роботи фахівців в межах реалізації стратегії розвитку Інституту історії України НАН України (далі – Інституті) підтримки його наукового іміджу, просування у міжнародних рейтингах та забезпечення високої якості підготовки кадрів у межах Європейського простору вищої освіти. Введення рейтингового оцінювання є невід’ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Інституті, що спрямоване на підвищення професіоналізму наукових керівників та викладачів, розвиток креативності, ініціативності та продуктивності науково-дослідної діяльності працівників, залучених до реалізації освітньо-наукової програми.

2. Положення розроблено на підставі: Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»; Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 рр.; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (із змінами та доповненнями); Положення про атестацію наукових працівників від 3 квітня 2019 року № 285 (із змінами, внесеними згідно з постановами КМУ); Методики оцінювання ефективності наукової (науково-технічної) діяльності наукових установ та закладів вищої освіти в частині провадження такими закладами наукової (науково-технічної) діяльності за окремими науковими напрямами під час проведення державної атестації; Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти від 15 травня 2024 р. № 686; Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015); Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти і Статуту Інституту.

3. Рейтинговому оцінюванню обов’язково підлягають науково-педагогічні працівники, задіяні у навчальному процесі — викладачі в аспірантурі Інституту (далі – НПП).

4. Рейтингування НПП є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освітнього процесу в Інституті. Основними завданнями системи рейтингового оцінювання в Інституті є:

- стимулювання діяльності наукових працівників, залучених до реалізації освітньо-наукових програм;
- створення системи об'єктивних та порівняльних критеріїв для оцінювання результативності наукової та викладацької роботи;
- формування відкритого конкурентного середовища для дослідників та наукових підрозділів;
- забезпечення об'єктивної інформації для проведення самоаналізу діяльності під час акредитації науково-освітніх програм;
- інформаційне забезпечення для проведення прозорого конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад та переобранні на новий термін;
- виконання вимог щодо кадрового забезпечення відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності;
- удосконалення системи матеріального і морального заохочення працівників, що включає врахування результатів рейтингу при призначенні премій, поданні до нагородження грамотами, просуванні за науковими посадами та під час проходження планової наукової атестації.

5. Основними принципами системи визначення рейтингу НПП є:

- відповідність критеріїв оцінювання пріоритетним напрямам стратегічного розвитку Інституту;
- об'єктивність та достовірність отриманої інформації про наукову та викладацьку діяльність;
- прозорість і відкритість процедури рейтингового оцінювання на всіх етапах;
- компетентність і неупередженість осіб, залучених до процесу оцінювання;
- стимулювання наукових працівників до постійного покращення результатів професійної діяльності, наукової продуктивності та якості викладання.

6. Основні вимоги до системи рейтингового оцінювання

Основні вимоги до системи рейтингового оцінювання включають:

- об'єктивно визначену кількість показників, що всебічно характеризують наукову та освітню діяльність учасників рейтингу, а також їх відповідність Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності;
- оцінку відповідності діяльності наукового працівника кваліфікаційним вимогам, посадовим інструкціям та профілю наукового підрозділу;

- врахування персонального внеску працівника у розв'язання стратегічних завдань відповідного відділу та Інституту в цілому;

- можливість використання результатів рейтингу як інструменту для диференційованого підходу до морального та матеріального заохочення (преміювання, атестація, кадровий резерв) за відсутності прямого зв'язку із науковими ставками;

- можливість оперативного доповнення та коригування показників рейтингу за наявності обґрунтованих пропозицій від структурних наукових підрозділів або Вченої ради Інституту;

- постійне вивчення та впровадження кращих практик рейтингування провідних вітчизняних наукових установ, вітчизняних та закордонних закладів вищої освіти та дослідницьких центрів;

- забезпечення гнучкості системи оцінювання для врахування специфіки фундаментальних та прикладних екологічних досліджень;

- регулярний перегляд критеріїв з метою їх узгодження з актуальними вимогами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) та міжнародними стандартами оцінки наукової діяльності.

6. Учасники процесу рейтингового оцінювання.

Учасниками процесу рейтингового оцінювання в Інституті є:

- наукові працівники, які залучені до реалізації освітньо-наукової програми за основним місцем роботи або внутрішнім сумісництвом, розподілені за категоріями: 1) доктори наук (з ученим званням професора/старшого дослідника або без нього); 2) кандидати наук та доктори філософії (з ученим званням доцента/старшого дослідника або без нього);

- адміністрація Інституту, що здійснює верифікацію поданої науковцями інформації щодо публікаційної активності, патентів, стажувань і викладацької діяльності, а також відповідає за розроблення методологічної бази, визначення критеріїв оцінювання, технічний супровід процедури, систематизацію аналітичних даних та оприлюднення результатів рейтингового аналізу на офіційних ресурсах Інституту;

- вчена рада, яка несе відповідальність за загальну організацію та координацію діяльності та затвердження результатів рейтингу.

7. Рейтингова оцінка

Рейтингова оцінка діяльності наукового працівника, залученого до забезпечення освітнього процесу на освітньо-науковій програмі Інституту – це індивідуальний кількісний (бальний) показник його наукових та

освітніх досягнень, що розраховується за визначений звітний період (останні два календарні роки).

8. Методика рейтингового оцінювання.

Рейтингове оцінювання наукових працівників. Абсолютна індивідуальна рейтингова оцінка наукового працівника (незалежно від обсягу його залученості до викладацької діяльності на ОНП та виконання обов'язків за основним місцем роботи) за звітний період (останні два календарні роки) визначається за формулою:

$$R_{\text{нп}} = \sum_{i=1}^n \Pi_i$$

де: $R_{\text{нп}}$ — сумарний індивідуальний рейтинг наукового працівника; Π_i — бальна оцінка за i -м показником діяльності (наукова, викладацька, експертна тощо); n — загальна кількість показників, визначених у Критеріях рейтингового оцінювання діяльності наукових працівників, залучених до викладання на освітньо-науковій програмі Інституту історії України НАН України.

9. Процедура рейтингового оцінювання.

Процедура рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників Інституту регламентується цим Положенням та окремими розпорядчими документами (наказами) директора Інституту.

Визначення рейтингу здійснює рейтингова комісія, персональний склад якої затверджується наказом директора. Головою рейтингової комісії є заступник директора з наукової роботи. До складу комісії входять вчений секретар Інституту, керівники наукових структурних підрозділів Інституту, гарант ОНП Інституту, завідувач відділу підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, голова профспілки працівників Інституту та голова Ради молодих вчених.

Безпосереднє керівництво рейтинговою комісією здійснює голова, а у разі його відсутності – вчений секретар Інституту. До засідань комісії, за потреби, можуть бути долучені відповідальні особи за верифікацію окремих показників діяльності (публікаційна активність, міжнародна співпраця тощо).

Засідання рейтингової комісії є правомочним, якщо на ньому присутні більше половини її членів. Рішення приймаються простою більшістю

голосів і оформлюються протоколом, який підписують голова та секретар комісії.

Члени рейтингової комісії зобов'язані забезпечити конфіденційність одержаної персональної інформації, якщо інше не передбачено цим Положенням, правилами внутрішнього розпорядку та іншими нормативними документами Інституту.

Рейтинг затверджується вченою радою Інституту.

10. Порядок оприлюднення та використання результатів рейтингової системи оцінювання

Результати рейтингового оцінювання є відкритими для наукового колективу та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту.

Результати рейтингового оцінювання можуть бути враховані дирекцією та Вченою радою Інституту під час прийняття рішень щодо:

- матеріального заохочення: встановлення премій, надбавок та стимулювальних виплат за високі показники науково-освітньої діяльності;
- морального стимулювання: подання до нагородження Почесними грамотами Інституту, Президії НАН України, державними нагородами та почесними званнями;
- кадрових рішень, зокрема проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад наукових працівників, переобрання на новий термін та формування кадрового резерву;
- наукової атестації, зокрема використання рейтингу як додаткового об'єктивного показника під час чергової атестації наукового працівника.

Рекомендації щодо заохочення працівників, відповідно до цього Положення, формуються на основі індивідуального рейтингового балу, що відображає підсумкову результативність за звітний період.

Положення затверджує вчена рада Інституту. Зміни до переліку критеріїв, бальної системи та процедури оцінювання результатів діяльності наукових працівників затверджує Вчена рада Інституту. Пропозиції щодо коригування показників рейтингу можуть вноситися дирекцією, керівниками наукових підрозділів, а також відділом підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, Радою молодих вчених та здобувачами третього освітньо-наукового рівня з метою забезпечення актуальності та об'єктивності системи оцінювання у відповідності до вимог Національної академії наук України та стандартів вищої освіти.